

Datum
2020-10-21Diarienummer
KS-2015/2108.119Handläggare
Maria Sundblad
Maria.sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Inför en kostpolicy i Huddinge kommun – svar på motion väckt av Sara Heelge Vikmång (S), Yosef Sigal (S) och Sara Holmgren (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Med hänvisning till vad som sägs i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 21 oktober 2020, bifalls motionen.

Kommunstyrelsens beslut

2. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan ges kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att, i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen, ta fram förslag till en kostpolicy för Huddinge kommun.

Sammanfattning

Sara Helge Vikmång, Yosef Sigal och Sara Holmgren (samtliga S) inkom den 2 november 2015 med en motion om att Huddinge kommun inför en kostpolicy som syftar till att vägleda och kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamhet.

Motionen har remitterats till förskolenämnden, grundskolenämnden, före detta gymnasienämnden, socialnämnden och före detta äldreomsorgsnämnden.

Remissinstanserna, liksom kommunstyrelsens förvaltning, ser i grunden positivt på förslagen i motionen. En policy som beskriver och tydliggör hur verksamheterna ska arbeta med kosten blir en tydlig vägledning i det dagliga arbetet med att säkerställa och bidra till en kvalitetssäkring av kosten i kommunens verksamheter.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen bifalls. Vidare föreslås att kommunstyrelsens förvaltning får i uppdrag att, i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen, ta fram ett förslag till kostpolicy för Huddinge kommun.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2020-10-21

Diarienummer
KS-2015/2108.119

Beskrivning av ärendet

Sara Helge Vikmång, Yosef Sigal och Sara Holmgren (samtliga S) inkom den 2 november 2015 med en motion om att Huddinge kommun inför en kostpolicy som syftar till att vägleda och kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamhet. Kostpolicyn föreslås utgå från forskning, invånarnas hälsa, välbefinnande och valfrihet (*bilaga 1*).

I motionen framhålls att alla ska kunna känna trygghet i att den mat som serveras i Huddinge kommuns verksamheter tillagas med omtanke och att den håller hög kvalitet samtidigt som den har ett bra näringsinnehåll. Studier visar att bra matvanor har betydelse för inläring, koncentration och välbefinnande. Det är därför viktigt att det erbjuds näringsriktig mat i kommunens verksamheter, inte minst inom förskola och skola.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att det införs en kostpolicy i Huddinge kommun som syftar till att vägleda och kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamhet.
- Att kostpolicyn utgår från forskning, invånarnas hälsa, välbefinnande och valfrihet.

Motionen har remitterats till förskolenämnden, grundskolenämnden, före detta gymnasienämnden, socialnämnden och före detta äldreomsorgsnämnden.

Remissinstansernas synpunkter

Förskolenämnden, grundskolenämnden och före detta gymnasienämnden Nämnderna framhåller att måltiderna i skolan ska ge alla elever möjlighet till bra matvanor och att detta är en viktig del av folkhälsoarbetet. Måltidernas utformning och innehåll har inte bara betydelse för hälsa och bra matvanor, utan är också en förutsättning för trivsel och lärande (*bilaga 2,3 och 4*).

De menyer som arbetas fram för frukost, lunch och mellanmål i kommunens förskolor och skolor har sin utgångspunkt i Livsmedelsverkets råd ”Bra mat i skolan” för förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem samt ”Bra mat i förskola” för förskola och familjedaghem. Livsmedelsverkets råd baseras i sin tur på de nordiska näringsrekommendationerna. Menyerna näringsberäknas för att säkerställa att de innehåller en bra sammansättning av näringsämnen samt vitaminer och mineraler utifrån gällande näringsrekommendationer.

Förskolan tillhandahåller idag specialkost av medicinska skäl och även av etiska och religiösa skäl. Däremot skulle valfrihet för vårdnadshavare avseende val av livsmedel och måltider kräva att mer resurser tillförs i form av pedagoger och måltidspersonal.

Inom grundskolan och gymnasieskolan finns en möjlighet till valfrihet genom att erbjuda fler rätter och olika tillbehör. Olika typer av kök, lokaler, utrustning, utrymme i matsal och serveringsdiskar ger dock olika förutsättningar. Skolor erbjuder vegetariska alternativ, vilket är ett sätt att ge valfrihet och arbeta mot mer hållbara måltider.

Datum
2020-10-21Diarienummer
KS-2015/2108.119

Socialnämnden och före detta äldreomsorgsnämnden

De båda nämnderna ställer sig positiva till förslaget om en kostpolicy grundad i forskning och anger att mat och måltider är en viktig del av verksamheten för brukarna (*bilaga 5 och 6*).

Äldreomsorgen har tidigare gjort en kartläggning av måltidsmiljön. Observationer kring mat och måltider har gjorts på alla särskilda boenden och utifrån framtagna rapporter pågår fortlöpande förbättringsarbete i form av kompetenshöjande insatser, nära samarbete med köken samt ett arbetssätt där den boende sätts i centrum.

Alla som serveras mat och måltider inom äldreomsorgen i Huddinge kommun ska erbjudas individanpassad mat och måltider som motsvarar gällande riktlinjer utifrån de svenska näringsrekommendationerna, de nordiska näringsrekommendationerna samt Livsmedelsverkets rekommendationer. Vidare framhålls att mat är viktigt ur ett hälsoperspektiv och ett viktigt redskap för att bevara hälsa, förebygga sjukdomar och som behandling av sjukdomar. Individuella behov utifrån medicinskt, etiskt, kulturella och religiösa skäl tillgodoses på bästa sätt.

De nordiska näringsrekommendationerna och vägledning för bra måltider i förskola, skola och äldreomsorg

I de nordiska näringsrekommendationerna (NNR 2012) beskrivs de matvanor som är bra för hälsan på både kort och lång sikt. Rekommendationerna har antagits som de officiella rekommendationer som används i Sverige.

Livsmedelsverkets har även tagit fram ”Bra måltider i förskolan”, ”Bra måltider i skolan” och ”Bra måltider i äldreomsorgen”. Råden grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet. De är avsedda som övergripande vägledning, stöd och förslag till hur man kan arbeta för att skapa matglädje och främja hållbara matvanor inom förskola, skola och äldreomsorg.

Som stöd i arbetet med att sätta upp mål för och följa upp måltidernas kvalitet i vård, skola och omsorg har Livsmedelsverket tagit fram Måltidsmodellen. Måltidsmodellen ger ett helhetsperspektiv på bra måltider och kan användas vid planering och uppföljning av den offentliga måltidsverksamheten. Modellen består av de sex olika områdena säkra, näringsriktiga, hållbara, trivsamma, integrerade och goda måltider, som alla är viktiga för att de offentliga måltiderna ska skapa matglädje och bidra till hållbar utveckling.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning ser i grunden positivt på förslagen i motionen. En policy som beskriver och tydliggör hur verksamheterna ska arbeta med kosten blir en tydlig vägledning i det dagliga arbetet med att säkerställa och bidra till en kvalitetssäkring av kosten i kommunens verksamheter.

Livsmedelsverket gjorde under 2018 en kartläggning av offentliga måltider i kommunalt driven verksamhet, framförallt i förskola, skola och inom äldreomsorgen. Resultaten visar på en positiv utveckling i stort och att mat och

Datum
2020-10-21

Diarienummer
KS-2015/2108.119

måltider har hamnat högt upp på kommunernas agendor. Omkring åtta av tio kommuner hade 2018 en politiskt beslutad kostpolicy eller motsvarande, som beskriver hur måltiderna ska utformas och tas tillvara. Policyn inkluderar nästan alltid en hänvisning till Livsmedelsverkets råd för måltider i förskola, skola respektive äldreomsorg.

Likt remissinstanserna anser kommunstyrelsens förvaltning att utgångspunkten vid ett framtagande av en kostpolicy ska utgå från de nordiska näringsrekommendationerna tillsammans med Livsmedelsverkets råd inom området, som i sin tur grundar sig på tillgänglig forskning. De måltider som serveras idag i kommunens verksamheter följer dessa rekommendationer och råd.

Därtill kan konstateras att det finns flera mål uppsatta för Huddinge kommun som berör kosten, som även de skulle kunna ingå i en kostpolicy. På så sätt tillhandahålls ett samlat styrdokument som tydliggör kommunens hållning kring kost och måltider i de egna verksamheterna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen bifalls. Kommunstyrelsens förvaltning får i uppdrag att, i samråd med kostcheferna på barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen, ta fram ett förslag till kostpolicy för Huddinge kommun. Utgångspunkten för policyn ska vara de nordiska näringsrekommendationerna samt Livsmedelsverkets råd inom området.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Framtagande och implementering av en kostpolicy görs inom ramen för ordinarie budget. Förslaget till beslut innebär inte några juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Patrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Inför en kostpolicy i Huddinge kommun – motion väckt av Sara Helge Vikmång, Yosef Sigal och Sara Holmgren (samtliga S)
- Bilaga 2. Remissvar från förskolenämnden
- Bilaga 3. Remissvar från grundskolenämnden
- Bilaga 4. Remissvar från före detta gymnasienämnden
- Bilaga 5. Remissvar från socialnämnden
- Bilaga 6. Remissvar från före detta äldreomsorgsnämnden

Beslutet ska skickas till

Remissinstanserna